

Enligt sändlista

BILDANDE AV URSTJÄRNBÄCKENS NATURRESERVAT I BODENS KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) ska länsstyrelsen vara förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området. Reservatets opåverkade karaktär ska bevaras. Syftet är även att bevara och stärka områdets naturskogsvärden. Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets namn:	Urstjärnbäckens naturreservat
Kommun:	Boden
Lägesbeskrivning:	8 km SV om Haralds Blå kartan 25K
Area:	1 063 ha
Fastigheter och ägare:	Åminne 1:32, Staten genom Naturvårdsfonden Åminne 1:2, Privat markägare.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada växande eller döda träd och buskar för annat ändamål än skogsbruk eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämma, dumpa eller muddra.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga luft- eller markledning.
6. Anlägga ledningar i vatten eller på botten.
7. Bedriva verksamhet som innebär vattenreglering, dämning eller avledande av vatten.
8. Införa för trakten främmande växt- eller djurart.
9. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.
11. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

12. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
13. Uppföra älgstorn

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar, stigar eller andra anläggningar.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen (1971:437). Före lokalisering och utformning av fasta anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ miljöbalken (förordning 1998:904).
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får lättare älgdragare användas.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark.
6. I de fall Totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder från föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Områdets vård och skötsel i enlighet med fastställd skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Skada eller störa djurlivet genom att t ex klättra i boträd eller att medvetet uppehålla sig i närheten av rovfågelbo, lya eller gryt.
4. Fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräddjur eller groddjur.
5. Fånga och insamla ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg.

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de utkom från trycket i länets författningssamling.

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark.
2. Jakt och fiske i enlighet med gällande lagstiftning är tillåten i området.
3. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

SKÅLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area:	1 063 ha
Naturtyper:	Vatten 3 ha Skogsmark 836 ha, varav produktiv skog 580 ha Myr 224 ha

Urtjärnsbäcken utgörs av ett för trakten mycket stort sammanhängande sumpskogs- och myrområde. Reservatet är mosaikartat med omväxlande öppen myrmark, skogsklädda kärr, sumpskogsområden, fastmarksholmar och åsar. Området är mycket varierat med magra granskogsklädda myrmarker i söder och betydligt mer produktiva, delvis örtrika sumpskogar i norr.

I norra delen av reservatet dominerar blandsumpskog av gran och björk. I det frodiga fältskiktet förekommer arter som spädstarr, repestarr, tågstarr, lappranunkel, sjöfräken och älvstarr, där älvstarren i vissa delar är dominerande. I bottenskiktet bildar brokvitmossa och bollvitmossa rika bestånd. Järnockkrautfällningar bildar rostiga flöden genom sumpskogen där bl. a. rikligt med fjällskräp uppträder.

De södra delarna av reservatet domineras av mycket mager och gammal gransumpskog. De gamla, kortvuxna granarna hyser en rik epifytflora med bl.a. rikligt av de rödlistade arterna gammelgranskål och knottrig blåslav. Tillgången på hänglavar är också mycket god i dessa delar av området.

Från Älgtjärnen leder en liten bäck mot nordväst mot Urstjärnbäcken. Kring bäcken utgörs skogen av en grandominerad barrblandskog. En del mycket gamla margranar förekommer och inslaget av lövträd, främst björk är förhållandevis stort. Fältskiktet är fläckvis örtrikt med arter som bergslok, brudborste, majbräken, älgört, skogsnäva och tibast.

På de tallskogsklädda åsar som sträcker sig i riktning mot nordväst i reservatet finns tydliga spår av brand. Spridda överståndare med ålder av ca 200 år förekommer och i dessa finns ofta brandljud. Stubbar efter äldre avverkningar med yxa och timmersvans förekommer i varierande omfattning i området. Troligtvis rör det sig främst om avverkning av brandskadad skog i samband med den senaste branden. Död ved i form av spridda torrakor förekommer men tillgången på lågor är sparsam.

Ärendets beredning

De höga naturvärdena vid Urstjärnbäcken uppmärksammades först i samband med länsstyrelsens våtmarksinventering i området 1997. År 2000 inventerades området sedan av länsstyrelsens personal med avseende på skogliga naturvärden, vilket

resulterade i att ett förslag om att skydda området som naturreservat överlämnades till naturvårdsverket. Förslaget godkändes och efter förhandlingar har nu berörda markägare ersatts för det intrång som reservatet innebär. Ersättningen har skett genom köp av den största delen av reservatet från Sveaskog, medan den privata markägaren i området istället ersatts genom intrångsersättning.

Beslutet har föregåtts av samråd med Naturvårdsverket och Bodens kommun, som bägge tillstyrker förslaget. Berörda samebyar (Sirges, Jåhkågasska, Udtja och Tuorpon) har givits tillfälle att ge synpunkter på förslaget. Inget yttrande har dock inkommit från samebyarna.

Ärendet har även remitterats till Skogsvårdsstyrelsen, SGU och Försvarsmakten. Av dessa har yttrande inkommit där SVS och Försvarsmakten tillstyrkt reservatsbildningen, medan SGU avstyrkt förslaget. Som skäl för avstyrkandet anger SGU att myndigheten anser att alla beslut om inrättande av naturreservat bör föregås av en konsekvensutredning för beslutets inverkan på t ex skogs- och mineralnäringen. Länsstyrelsen konstaterar att det inte finns något stöd för detta krav i miljöbalken. Länsstyrelsen vill dock framhålla att beslutet föregåtts av en lång process där bl a områdets bevarandevärden vägt mot kostnaden för områdets avsättande.

Ekonomistyrningsverket har givits tillfälle att yttra sig enligt 27 § 3 verksförordningen, men avstått.

Länsstyrelsens bedömning

Urstjärnbäcken utgör en från naturvårdssynpunkt mycket värdefull skogs- och våtmarksmosaik som hyser en stor mångfald av växter och djur knutna till naturskogsmiljöer, bland annat flera rödlistade arter. Skogsavverkningar och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden skulle äventyras. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat tagits upp.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bl. a. omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

Länsstyrelsens styrelse fattade den 25 april 2003 ett inriktningsbeslut om arbetet med reservatsbildning i länet. Urstjärnbäckens naturreservat ingår bland de planerade reservat som redovisas i inriktningsbeslutet.

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson. Föredragande var naturvårdshandläggare Per-Anders Jonsson. I den slutliga handläggningen av ärendet har även sektorschefen för livsmiljö Jan-Olov Westerberg samt länsassessor Lotta Lauritz deltagit.

Per-Ola Eriksson

Per-Anders Jonsson

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

Bilagor

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Bodens Kommun, 961 86 Boden
Lantmäterimyndigheten, Box 847, 971 26 Luleå
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsvårdsstyrelsen i Norrbotten, Box 50 123, 973 24 Luleå
Inga Marianne Sofia Taavoniku, Ågärdanv 3, 961 96 Boden
Naturvårdsregistret

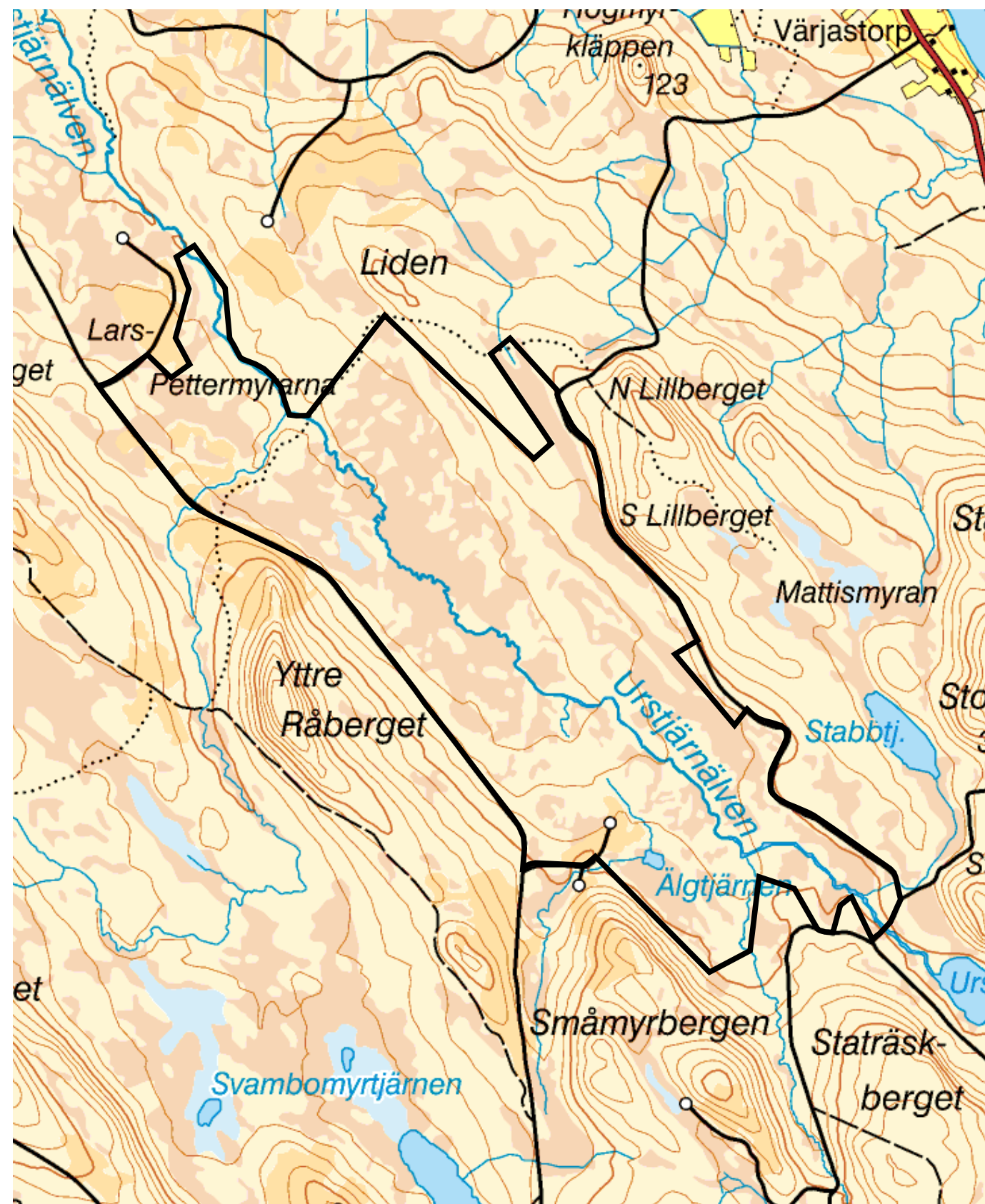

LÄNSSTYRELSEN
I NORRBOTTENS LÄN

Urstjärnbäckens naturreservat

Areal 1 063 ha

Skala 1:40 000

 Reservatsgräns

0 1000 2000 3000 Meters

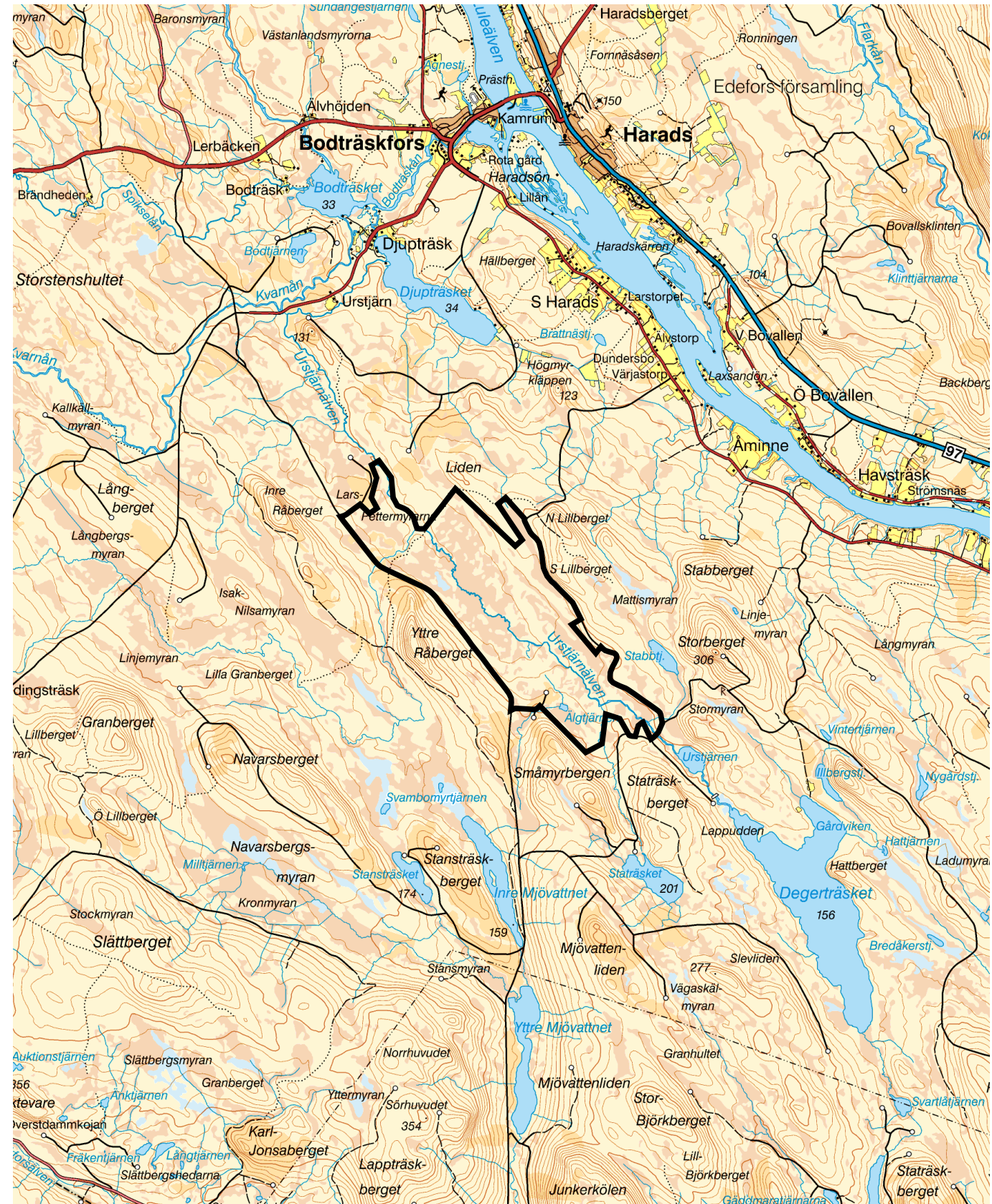

LÄNSSTYRELSEN
I NORRBOTTENS LÄN

Urstjärnbäckens naturreservat

Areal 1 063 ha

Skala 1:100 000

 Reservatsgräns

0 2000 4000 6000 Meters

